

Byla C-511/23**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2023 m. rugpjūčio 8 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. rugpjūčio 1 d.

Pareiškėja:

Caronte & Tourist SpA

Atsakovė:

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

Pagrindinės bylos dalykas

Tribunale amministrativo per il Lazio (Lacijaus regiono administracinis teismas; toliau – *TAR Lazio*) bendrovės *Caronte & Tourist* (toliau – pareiškėja) pareikštas ieškinys; juo prašoma panaikinti *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Konkurencijos ir rinkos priežiūros tarnyba; toliau – AGCM) sprendimą, kuriuo pastaroji nustatė piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, draudžiamą pagal *legge 10 ottobre 1990, n. 287* (1990 m. spalio 10 d. Įstatymas Nr. 287; toliau – Įstatymas Nr. 287/1990) 3 straipsnio 1 dalies a punktą, nurodė pareiškėjai nutraukti pažeidimą ir skyrė jai baudą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Pagal SESV 267 straipsnį *TAR Lazio* pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, susijęs su Sąjungos teisės, visų pirma SESV 102 straipsnio, aiškinimu taikant *legge 24 novembre 1981, n. 689* (1981 m. lapkričio 24 d. Įstatymas Nr. 689; toliau – Įstatymas Nr. 689/1981) 14 straipsnį AGCM vykdomoms antimonopolinėms procedūroms.

Prejudicinis klausimas

„Ar SESV 102 straipsnis, siejamas su konkurencijos apsaugos ir administracinių veiksmų efektyvumo principais, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai kylančios iš *legge 24 novembre 1981, n. 689* (1981 m. lapkričio 24 d. Įstatymas Nr. 689) 14 straipsnio – kaip jis aiškinamas pagal naujausią suformuotą jurisprudenciją –, kuriuo *Autorità garante della concorrenza e del mercato* (Konkurencijos ir rinkos priežiūros institucija) įpareigojama pradėti tyrimo procedūrą siekiant konstatuoti piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi per devyniasdešimties dienų naikinamąjį terminą, pradedamą skaičiuoti nuo momento, kai institucija sužino apie esminius pažeidimo elementus, kurie visi gali būti nurodyti pirmajame pranešime apie pažeidimą?“

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

SESV 102 straipsnis

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Legge 10 ottobre 1990, n. 287 „Norme per la tutela della concorrenza e del mercato“ (1990 m. spalio 10 d. Įstatymas Nr. 287 „Konkurencijos ir rinkos apsaugos taisyklės“)

1 straipsnis

„1. Šio įstatymo, priimto pagal Konstitucijos 41 straipsnį, siekiant apsaugoti ir garantuoti ūkinės iniciatyvos teisę, nuostatos taikomos karteliams, piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi atvejams ir įmonių koncentracijoms.

2. 10 straipsnyje nurodyta *Autorità garante della concorrenza e del mercato* (toliau – Institucija) taiko, kartais ir tuo pačiu metu, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ir 102 straipsnių ir šio įstatymo 2 bei 3 straipsnių nuostatas susitarimų, kuriais apribojama konkurencijos laisvė, ir piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi srityse.

4. Šioje antraštinėje dalyje išdėstytos nuostatos aiškinamos remiantis Europos Bendrijų konkurencijos teisės principais“.

3 straipsnis

„1. Vienai ar kelioms įmonėms draudžiama piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi nacionalinėje rinkoje arba reikšmingoje jos dalyje ir draudžiama: a) tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti pirkimo ar pardavimo kainas arba kitas nepagrįstai apsunkinančias sutarčių sąlygas <...>“.

12 straipsnis „Tyrimo įgaliojimai“ (pradedant tyrimą galiojusi redakcija):

„1. Institucija, įvertinusi jos turimus duomenis ir informaciją, kurią jai pateikė valdžios institucijos ar bet kuris kitas suinteresuotas asmuo, įskaitant vartotojams atstovaujančias asociacijas, atlieka tyrimą, siekdama nustatyti, ar buvo pažeisti 2 ir 3 straipsniuose nustatyti draudimai <...>“.

12 straipsnis (po 2021 m. pakeitimo įsigaliojusi redakcija)

„<...> 1-ter. Institucija turi įgaliojimus nustatyti veiklos prioritetus šio įstatymo ir SESV 101 ir 102 straipsnių taikymo tikslais. Institucija gali nesiimti tolesnių veiksmų dėl pranešimų, kurie nesusiję su jos pačios veiklos prioritetais.

1-*quater*. Vykdamas procedūras, susijusias su SESV 101 ar 102 straipsnių arba šio įstatymo 2 ar 3 straipsnių pažeidimais, įskaitant Institucijos naudojimąsi šiame II skyriuje nurodytais įgaliojimais, laikomasi bendrųjų Sąjungos teisės principų ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos <...>“.

14 straipsnis Tyrimo procedūra (pradedant tyrimą galiojusi redakcija):

„1. Įtariamo 2 arba 3 straipsnių pažeidimo atveju Institucija praneša atitinkamoms įmonėms ir subjektams apie tyrimo inicijavimą <...>“.

14 straipsnis (po 2021 m. pakeitimo įsigaliojusi redakcija):

„1. Įtariamo SESV 101 ar 102 straipsnio arba šio įstatymo 2 ar 3 straipsnio nuostatų pažeidimo atveju Institucija per pagrįstą laikotarpį atlieka tyrimą ir apie tai praneša atitinkamoms įmonėms bei subjektams <...>“.

15 straipsnis Įspėjimai ir sankcijos (pradedant tyrimą galiojusi redakcija):

„1. Jeigu atlikusi 14 straipsnyje numatytą tyrimą Institucija konstatuoja, kad buvo pažeisti 2 ar 3 straipsniai, ji nustato terminą, per kurį atitinkamos įmonės ir subjektai turi nutraukti šiuos pažeidimus. Sunkių pažeidimų atvejais, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir trukmę, taip pat skiriama administracinė bauda, kuri gali siekti 10 % apyvartos <...>“.

15 straipsnis (po 2021 m. pakeitimo įsigaliojusi redakcija):

„1. Jeigu atlikusi šio įstatymo 14 straipsnyje nurodytą tyrimą Institucija konstatuoja SESV 101 ar 102 straipsnio arba šio įstatymo 2 ar 3 straipsnio pažeidimą, ji nustato atitinkamoms įmonėms ir įmonių asociacijoms pažeidimo nutraukimo terminą arba, jeigu pažeidimas jau nutrauktas, uždraudžia jį kartoti. Tuo tikslu Institucija gali įpareigoti imtis bet kokių elgesio ar struktūrinių priemonių, kurios būtų proporcingos padarytam pažeidimui ir būtinos, kad pažeidimas būtų veiksmingai nutrauktas. Institucija, rinkdamasi iš dviejų vienodai veiksmingų taisomųjų priemonių ir atsižvelgdama į proporcingumo principą, pasirenka tą priemonę, kuria įmonei užkraunama mažiausia našta.

1bis. Atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą ir trukmę, ji taip pat priima nutarimą skirti administracinę baudą, sudarančią iki 10 % pasiektos apyvartos <...>.

1-*quater*. Jeigu Institucija, remdamasi turima informacija, laikosi nuomonės, kad pažeidimo konstatavimo sąlygos netenkinamos, ji gali priimti atitinkamą sprendimą. Kai informavusi Europos Komisiją pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 11 straipsnio 3 dalį Institucija mano, kad nebėra priežasčių įstoti į bylą, todėl užbaigia tyrimą, ji apie tai praneša Europos Komisijai <...>.“

31 straipsnis

„1. Tiek, kiek taikytinos, už šio įstatymo pažeidimą paskirtoms administracinėms baudoms taikomos 1981 m. lapkričio 24 d. Įstatymo Nr. 689 I skyriaus I ir II skirsnių nuostatos.“

Legge 24 novembre 1981, n. 689, „Modifiche al sistema penale“ (1981 m. lapkričio 24 d. Įstatymas Nr. 689 „Baudžiamosios teisės sistemos pakeitimai“)

12 straipsnis

„Tiek, kiek šio skyriaus nuostatos yra taikytinos, ir jeigu nėra nustatyta kitaip, šios nuostatos taikomos visiems pažeidimams, už kuriuos numatyta administracinė sankcija – tam tikros pinigų sumos sumokėjimas –, net ir tais atvejais, kai tokia sankcija nėra numatyta vietoj baudžiamosios sankcijos. <...>“.

14 straipsnis

„Apie pažeidimą, kai tai įmanoma, turi būti nedelsiant pranešama tiek pažeidėjui, tiek asmeniui, kuris privalo solidariai sumokėti už pažeidimą mokėtiną sumą.

Jei visi pirmesnėje pastraipoje nurodyti asmenys ar jų dalis nebuvo nedelsiant informuoti, [Italijos] Respublikos teritorijoje gyvenantiems suinteresuotiesiems asmenims pažeidimo duomenys turi būti nurodyti per devyniasdešimt dienų, o užsienyje gyvenantiems asmenims – per tris šimtus šešiasdešimt dienų nuo nustatymo.

<...>

Asmeniui, kuriam pranešimas nebuvo įteiktas per nustatytą terminą, prievolė sumokėti už pažeidimą mokėtiną sumą išnyksta“.

28 straipsnis

„Teisės išieškoti sumas, mokėtinas už šiame įstatyme nurodytus pažeidimus, senaties terminas sueina praėjus penkeriems metams nuo pažeidimo padarymo dienos.

Senaties termino nutraukimas reglamentuojamas Civilinio kodekso nuostatomis“.

Legge 10 ottobre 1990, n. 287 (1990 m. spalio 10 d. Įstatymas Nr. 287)

10 straipsnio 5 dalis

„<...> Respublikos Prezidento dekretu <...> tyrimo procedūromis suinteresuotiesiems asmenims užtikrinama visa informacija apie tyrimo veiksmus, rungimosi principu pagrįstą procesą ir protokolus.“

Decreto del Presidente della Repubblica 30 aprile 1998, n. 217 „Regolamento in materia di procedure istruttorie di competenza dell’Autorità garante della concorrenza e del mercato“ (1998 m. balandžio 30 d. Respublikos Prezidento dekretas Nr. 217 „*Autorità garante della concorrenza e del mercato* kompetencijai priskirtų tyrimo procedūrų reglamentas“).

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 2022 m. AGCM konstatavo, kad pareiškėja piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi, nustatydamą pernelyg dideles transporto priemonių plukdymo keltu per Mesinos sąsiaurį paslaugos kainas.
- 2 Konkrečiai kalbant, vadovaudamasi vadinamąja *United brands* doktrina AGCM pabrėžė visišką sąnaudų ir pajamų sąsajos nebuvimą, be kita ko, panaudodama kelis ekonominius tyrimus, kuriais buvo patvirtintas didelis neproporcingumas. Be to, net palyginus pareiškėjos tarifus su kitų užsienio bendrovių tarifais, nustatytos kainos pasirodė per didelės. Dar daugiau, AGCM pabrėžė ypatingą konkurencijos pažeidimo, kuris daro tiesioginį poveikį naudotojo mokamam atlygiui, reikšmę, turint omenyje ir aptariamą geografinę teritoriją – Mesinos sąsiaurį, kuriame pareiškėja užima beveik monopolinę padėtį, kiekvienais metais perplukdydama apie 10 mln. keleivių bei 2 mln. motorinių transporto priemonių (2019 m. duomenys).
- 3 Nagrinėjamu atveju 2018 m. kovo 24 d. AGCM gavo vieno vartotojo pranešimą apie pernelyg dideles plukdymo paslaugos kainas. Gavusi minėtą pranešimą, 2019 m. balandžio 23 d., t. y. praėjus 394 dienoms nuo pranešimo gavimo, AGCM išsiuntė *Autorità portuale di Messina* (Mesinos uosto administracija) prašymą pateikti informaciją, į kurią ji 2019 m. gegužės 22 d. atsakė tik iš dalies. Todėl 2019 m. lapkričio 19 d. AGCM pateikė minėtai uosto administracijai priminimą, į kurią ji atsakė 2019 m. lapkričio 26 d.
- 4 2020 m. rugpjūčio 4 d. AGCM pranešė pareiškėjai apie 2020 m. liepos 28 d. susirinkime (t. y., praėjus 245 dienoms po uosto administracijos atsakymo gavimo) priimtą sprendimą pradėti procedūrą. Procedūra buvo užbaigta 2022 m. balandžio 11 d., priėmus priemonę; pagal ją AGCM nurodė pareiškėjai ateityje nenustatyti pernelyg didelių kainų ir, atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą, taip pat skyrė piniginę baudą.

- 5 Pareiškėja apskundė šį sprendimą, prašydama jį panaikinti ir remdamasi tuo, kad pažeidimo nustatymo procedūrą AGCM pradėjo pavėluotai, t. y. praėjus Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnyje numatytam devyniasdešimties dienų terminui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Pareiškėjos teigimu, stadija iki tyrimo pradžios – stadija iki pranešimo apie procedūros pradžią (t. y. stadija, per kurią, nevykstant rungimosi principu pagrįstai procedūrai, AGCM surenka pirmuosius įrodymus, kad patikrintų, ar iš tikrųjų buvo padarytas antimonopolinis pažeidimas) – truko iš viso 855 dienas, todėl buvo pažeistas Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnis.
- 7 Pareiškėjos nuomone, AGCM elgesiu taip pat akivaizdžiai pažeidžiamas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnis, nes pažeista kaltinamosios šalies teisė į gynybą ir teisėti lūkesčiai, kuriems negali būti taikoma sankcijų skyrimo procedūra, kai apie pažeidimą pranešta anksčiau nei prieš devyniasdešimt dienų.
- 8 Vis dėlto AGCM mano, kad devyniasdešimties dienų naikinamasis terminas antimonopolinėms procedūroms netaikomas. Vienintelė numatyta pareiga – pradėti tyrimą per pagrįstą laikotarpį. Nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į tiriamų faktinių aplinkybių sudėtingumą ir į tai, kad į rinką pateko kitas ūkio subjektas, ši pareiga buvo įvykdyta, todėl tam tikrą pagrįstą laikotarpį reikėjo stebėti konkurencijos raidą.
- 9 Be to, AGCM nurodo, kad nė vienoje kitoje Sąjungos valstybėje narėje už konkurencijos apsaugą atsakingos nacionalinės institucijos neprivalo pradėti tyrimo procedūrą nedelsdamos, antraip to padaryti nebegalės. Šiuo klausimu AGCM taip pat pabrėžia, kad Europos Komisija išreiškė susirūpinimą dėl to, ar Italijos institucija veiksmingai taiko Sąjungos teisę tuo atveju, kai nustatomas toks trumpas terminas imtis veiksmų. Be to, AGCM pažymi, kad minėtas naikinamasis terminas prieštarauja 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1 3 straipsniui ir 4 straipsnio 5 daliai; pagal juos, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos AGCM įpareigojama atlikti tyrimą griežtai laikydamosi termino (Italijos atveju – 90 dienų), neužtikrinant jai galimybės savarankiškai pasirinkti savo veiksmų prioritetų.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, remiantis naujausia suformuota jurisprudencija, laikoma, kad AGCM tyrimo procedūros pradžia taikytinas Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnyje numatytas devyniasdešimties dienų terminas.

- 11 Darytina išvada, kad, pasibaigus ikiteisminio tyrimo stadijai, AGCM privalo per devyniasdešimt dienų kreiptis dėl pažeidimo ir pranešti apie tai, kad pradamas tyrimas. 90 dienų terminas nebūtinai pradamas skaičiuoti nuo pirmojo pranešimo apie pažeidimą dienos: jis gali prasidėti ir tada, kai užbaigiamas ikiteisminio tyrimo stadijoje atliekamas patikrinimas, t. y. nuo tada, kai užbaigiamas faktinių aplinkybių, reikalingų pažeidimui nustatyti, rinkimas. Tyrimo užbaigimą įvertina administracinis teismas (kuris priima sprendimą dėl AGCM veiksmų, įskaitant sankcijas, teisėtumo) ir jis gali patikrinti, ar tam tikrą dieną buvo galima pagrįstai pranešti apie pažeidimą.
- 12 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad jei Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnis taikomas mechaniškai, o pranešimas apie pažeidimą pateikiamas bent viena diena vėliau, teismas panaikina AGCM sprendimą ir iš esmės sužlugdo visus jos veiksmų rezultatus. Nors Įstatymo Nr. 287/1990 15 straipsnyje aiškiai nurodyta, kad pagrindinė pažeidimo konstatavimo pasekmė yra įpareigojimas nutraukti pažeidimą (o pinigine bausme skiriama tik sunkiausiais atvejais), vien dėl akto ir, visų pirma, proceso vienkartinio pobūdžio priimta galutinė priemonė neišvengiamai tampa negaliojančia. Be to, pagal *ne bis in idem* principą vėliau naujo tyrimo dėl tos pačios veikos negalima pradėti net ir nuolatinio pažeidimo atvejais, t. y. tais atvejais, kai įmonė apskritai nenutraukė savo neteisėto elgesio.
- 13 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad Įstatymo Nr. 287/1990 3 straipsniu į nacionalinę teisę perkeltas SESV 102 straipsnis. Taigi, nors pagal Įstatymo Nr. 287/1990 1 straipsnio 4 dalį piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi [įmonė] kaltinama tik nacionalinėje rinkoje, Europos Sąjunga yra suinteresuota, kad teisės nuostatos, kuriomis siekiama nubausti už konkurencijos teisės pažeidimus, būtų taikomos tinkamai, kaip nurodė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (2007 m. gruodžio 11 d. Sprendimo byloje C-280/06, ECLI:EU:C:2007:775, 21 ir 26 punktai).
- 14 Priminęs, kad pagal Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnį AGCM įpareigojama pradėti tyrimo procedūrą per devyniasdešimties dienų naikinamąjį terminą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad, kiek tai susiję su Europos lygmeniu vykdomomis antimonopolinėmis procedūromis, Teisingumo Teismas nusprendė, jog Europos Komisija turi pareigą užbaigti procedūrą (suprantamą kaip ikiteisminio tyrimo ir tikrojo tyrimo stadija) per pagrįstą terminą (2002 m. spalio 15 d. byla C-254/99, ECLI:EU:C:2002:582).
- 15 Taigi, jis mano, kad būtina išsiaiškinti, ar toks skirtumas vertinant antimonopolinių tyrimų inicijavimą, priklausantis nuo to, kokioje rinkoje (nacionalinėje ar bendrojoje) vyksta pažeidimas, yra suderinamas su Sąjungos teise.
- 16 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad AGCM pažymėjo, jog Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnio taikymas gali pakenkti jos veiklai ir sutrukdyti tinkamai taikyti nacionalinę bei Sąjungos

konkurencijos teisę. AGCM būtų priversta lygiagrečiai vykdyti kelias procedūras, kurių skaitlingumas galėtų pakenkti geram tyrimų rezultatui, o už tam tikras nusikalstamas veikas neišvengiamai liktų nenubausta.

- 17 Jis taip pat pabrėžia AGCM veiklos sudėtingumą, nes nuo ikiteisminio tyrimo stadijos ji privalo atlikti svarbius patikrinimus, kad galėtų tinkamai suformuluoti pranešimą apie pažeidimą.
- 18 Be to, griežtas Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnio taikymas taip pat galėtų turėti įtakos AGCM savarankiškumui. Praktikoje 90 dienų naikinamojo termino nustatymas reiškia pareigą pradėti tyrimą taikant vien chronologinį kriterijų ir taip apribojant AGCM diskreciją.
- 19 Dėl pastarojo aspekto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad AGCM nurodytos Sąjungos teisės normos (t. y. Direktyvos (ES) 2019/1 3 straipsnis ir 4 straipsnio 5 dalis) nagrinėjamu atveju netaikytinos, nes į Italijos teisę jos buvo perkeltos tik 2021 m., taigi, po to, kai tyrimas buvo pradėtas. Vis dėlto kartu jis pažymi, kad neatrodo, jog direktyva būtų novatoriška, nes pozityviojoje teisėje ja tiesiog kodifikuojamas teisės sistemoje jau egzistuojantis bendrasis principas.
- 20 Dėl įmonės teisės į gynybą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma pažymi, kad AGCM skirtų sankcijų susiejimas su kvazibaudžiamosios teisės sritimi (remiantis Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje įtvirtintais principais, vadinamaisiais *Engel* kriterijais) logiškai lemia EŽTK 6 straipsnyje ir Chartijos 41 straipsnyje numatytų garantijų, įskaitant procesines, laikymąsi. Visų pirma, jie apima valdžios institucijos pareigą apie pažeidimą pranešti nedelsiant („per įmanomai trumpiausią laiką“, kaip teigiama EŽTK formuluotėje), kad būtų užtikrintas šalių lygiateisiškumas ir kad dėl praėjusio laiko nebūtų padaryta žalos kaltinamajam. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Įstatymo Nr. 689/1981 14 straipsnyje, kaip jis aiškinamas ir taikomas, einama toliau, įtvirtinant tikrą ir absoliučią prekybininko teisę į gynybą pažeidimo prezumpciją, susijusią su naikinamojo termino pasibaigimu, nereikalaujant įrodyti žalos, faktiškai patirtos dėl pavėluotai pradėtos tyrimo procedūros.
- 21 Kartu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad praktikoje pavėluotu pranešimu apie pažeidimą nebūtinai pažeidžiama įmonių teisė į gynybą: išskyrus konkrečius atvejus, kai įrodoma, kad neįmanoma pateikti AGCM įrodymų, reikia pažymėti, kad per visą ikiteisminio tyrimo etapą bendrovės dėl padaryto pažeidimo netgi gali įgyti konkurencinį pranašumą.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dar nurodo, kad būtent baudžiamasis pobūdis plačiąja prasme pateisina slaptos stadijos, t. y. stadijos be rungimosi principu grindžiamo proceso, egzistavimą, per kurią AGCM privalo surinkti visus pranešimui apie pažeidimą reikalingus duomenis: ikiteisminio tyrimo etapo apribojimas sutrumpintu tyrimu reiškia nepagrįstą AGCM veiklos

susiaurinimą, dėl kurio gali nepavykti teisingai ir išsamiai atkurti neteisėtos veikos. Be to, pernelyg iš anksto pereinant prie procedūros pradžios didėja rizika, kad AGCM negaus naudingų įrodymų.

- 23 Dėl teisėtų lūkesčių apsaugos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia: kadangi momentas, nuo kurio turi būti skaičiuojamas naikinamasis terminas, nėra nustatytas griežtai, bet priklauso nuo individualių veiksnių, kaip antai perspėjimo išsamumo (ar neišsamumo), bet kuriuo atveju neatrodo, kad juo tinkamai užtikrinami nubaustų asmenų teisėti lūkesčiai. Be to, dažnai teigiama, kad dėl AGCM neveikimo padaroma žala viešiesiems interesams, todėl terminas nustatomas taip pat siekiant pareikalauti skubiai imtis represinių veiksnių, taip išvengiant įmonės pasitikėjimo sustiprinimo. Vis dėlto naikinamojo termino taikymas tyrimo procedūrai pradėti, kiek tai susiję su tebevykstančiais neteisėtais veiksmais, atrodo prieštaringas ir nelogiškas, nes dėl to AGCM iš esmės negali bausti už neteisėtus veiksmus, kuriais toliau pažeidžiamas viešasis interesas.
- 24 Galiausiai dėl teisinio saugumo reikalavimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Italijos teisės sistemoje, siekiant išvengti pranešimo apie pažeidimus praėjus pernelyg ilgam laikui, jau yra numatytas kitoks senaties terminas, skaičiuojamas nuo neteisėtų veiksnių nutraukimo (Įstatymo Nr. 689/1981 28 straipsnis).